

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22Co/8/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314213584
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8314213584.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Branislava Brezu v spore žalobcov: 1/ Q. O., nar. XX.X.XXXX, bytom X. XXX, Z., 2/ U. S., nar. XX.X.XXXX, bytom O. XXX, 3/ X. O., nar. XX.X.XXXX, bytom X. XXX, Z., žalobcovia 1/, 2/, 3/ zastúpení JUDr. Danielom Finkom, advokátom, Valaškovská 21, Humenné, proti žalovanej: Q. Q. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX, Z., zastúpenej JUDr. Jankou Vasiľovou, advokátkou, Kudlovska 1, Humenné, o určenie hranice, o odvolaní žalobcov 1/, 2/ a 3/ proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 18C/300/2014-377 zo dňa 5.11.2019, jednohlasne takto

rozhodol:

I. Potvrďuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby.

II. Mení rozsudok vo výroku o trovách konania medzi stranami sporu tak, že náhradu trov konania žalovanej nepriznáva.

III. Mení rozsudok vo výroku o trovách konania štátu tak, že Slovenskej republike náhradu za znalecké dokazovanie nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Humenné (ďalej „súd prvej inštancie“) žalobu žalobcov zamietol a priznal žalovanej náhradu trov konania voči žalobcom 1/, 2/ a 3/ v rozsahu 100%. Zároveň priznal Slovenskej republike náhradu nákladov za znalecké dokazovanie voči žalobcom 1/, 2/ a 3/ v rozsahu 100%.

2. S poukazom na ust. § 126 ods. 1, § 132 a § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka uviedol, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhali, aby súd určil priebeh hranice medzi nehnuteľnosťami vo vlastníctve žalobcov a to parcely č. C KN XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 147 m² zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, parcely č. C KN XXXX - záhrady o výmere 420 m² zapísanej na liste vlastníctva č. XXX, parcely č. C KN XXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 409 m² zapísanej na liste vlastníctva č. XXX, katastrálneho územia Z. a nehnuteľnosťami vo vlastníctve žalovanej parcely č. C KN XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 166 m² zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, parcely č. XXXX/X-záhrady o výmere 321 m² zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, parcely č. C KN XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 91 m² zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálneho územia Z. a to podľa grafickej prílohy znaleckého posudku, ktorý bude súčasťou rozsudku. Strany sporu v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné sp.zn. 18C/64/2012 uzavreli zmluvu, ktorého podkladom bol vytyčovací náčrt autorizačne overený H.. Q. E., D.. zo dňa 21.10.2011. Žalobca požiadal o prešetrenie hranice medzi pozemkami, pričom Správa katastra Z. mu podaním zo dňa 31.12.2012 oznámila, že vlastnícka hranica nie je totožná s hranicou, ktorá bola prvotne zadefinovaná geometrickým plánom č. XXX-XXXX-X. Teda súčasne platné údaje katastrálneho operátu, z ktorých

vychádzal aj vytyčovací náčrt H.. Q. E. a ktorý bol podkladom pre rozhodnutie súdu vo veci 18C/64/2012 sa neopieral o skutočnú vlastnícku hranicu susediacich nehnuteľností, ale bol zameraný na základe nesprávnych údajov zanesených do katastra operátu. Tieto skutočnosti žalobcom v čase uzavretia zmluvy neboli známe. Na základe žiadosti žalobcov sa k problematike vyjadril aj Úrad geodézie, kartografie a katastra SR, kde sa okrem iného uvádza, že geometrické plány vyhotovené v rokoch 1981 a 1991 neboli vyhotovené v súlade s technickými predpismi. Z predloženej dokumentácie je evidentné, že vytyčenie zo dňa 22.10.2011 autorizačne overené H.. Q. E. bolo vykonané na základe platného stavu katastra nehnuteľností tak, ako ho viedla správa katastra aj s uvedenou chybou.

Okresný súd Humenné v konaní 18C/80/2013 zo dňa 24.6.2013 povolil obnovu konania vedeného na Okresnom súde Humenné č. 18C/64/2012. Následne v tomto konaní bola stranám sporu uložená povinnosť podať žalobu o určenie priebehu hranice medzi spornými nehnuteľnosťami. Podľa názoru žalobcov je nesporné, že je potrebné určiť hranicu medzi pozemkami strán sporu, pretože doteraz určená hranica vychádzala z nesprávnych údajov zanesených v katastri nehnuteľností.

Žalovaná poukazovala na znalecký posudok H.. X. O., z ktorého jasne vyplýva, že v katastrálnom území Z. je súčasná mapa vo vektorovom tvare charakterizovaná ako číselná mapa. Jej geometrický základ tvoria meračské dáta z nového mapovania THM vykonávaného fotografickou metódou, ktorá sa realizovala s presnosťou v 4.tr. presnosti, kde stredná polohová chyba je stanovená 0,40 m. Vlastnícke právo podľa súčasných údajov katastra je v súlade s právnymi predpismi a v rozsahu obnovenia vlastníckeho práva k pôvodným pozemkom v roku 1991 na základe geometrického plánu č. XXX-XXX-XXX-XX, ktorý bol spracovaný v teréne. Aj keď sporná hranica medzi pozemkami strán sporu bola zameraná nekorektným, že pri vyhotovení geometrického plánu z roku 1991 podrobný bod merania č. XXXX-XX nebol určený ako priesečník doterajších bodov z registra súradníc, uvedená skutočnosť nemá vplyv na správnosť priebehu hranice pozemkov, podľa platného stavu katastra nehnuteľností.

Aj v prípade, ak by zmena priebehu hranice v roku 1991 nebola v rámci dovolených odchýlok, k zmene priebehu hranice medzi uvedenými parcelami by došlo aj na základe dohody vlastníkov pozemkov v roku 1992. Správnosť tohto záveru vyplýva z preukázaného skutkového stavu, že geometrický plán č. XXX-XXX-XXX-XX, ktorý bol technickým podkladom pre vydanie pôvodných pozemkov a pre vyhotovenie písomnej zmluvy o vydaní nehnuteľnosti, bol povinnou osobou predložený oprávneným osobám. Podpisom dohody o vydaní nehnuteľnosti č. XX/XX zo dňa 29.4.1992 žalobcovia prevzali parcelu C KN č. XXXX/XX s novým priebehom hranice, vrátane odchýlky pri lomovom bode XXXX-XX bez výhrad v stave v akom bola zadefinovaná v geometrickom pláne č. XXX-XXX-XXX-XX, čo potvrdili svojím podpisom na tejto listine. Žalobca 1/ ako účastník konania o navrátení pozemkov v rámci reštitučných nárokov mal preto vedomosť o geometrickom a polohovom určení parcely CKN č. XXXX/XX, ktorá už nebola v priamej línii s parc. C KN č. XXXX, pričom uvedenú skutočnosť od roku 1992 do roku 2011 nikdy nespochybňoval.

Právna predchodkyňa žalovanej U. R. ako oprávnená osoba dňa 27.3.1992 podpísala s Lesostavom, š.p. dohodu o vydaní veci, na základe ktorej okrem iného prevzala parc. C KN č. XXXX/XX so stavom, ktorý poznala z geometrického plánu č. XXX-XXX-XXX-XX. V dôsledku tejto skutočnosti priebeh hranice pozemkov medzi spornými parcelami bol určený na základe dohôd o vydaní nehnuteľnosti uzavretých medzi Lesostavom, š.p., Z. ako povinnou osobou a oprávnenými osobami, ktorých technickým podkladom bol geometrický plán č. XXX-XXX-XXX-XX zo dňa 4.2.1991. Tým medzi účastníkmi došlo k dohode o zmene priebehu vlastníckej hranice medzi dotknutými nehnuteľnosťami. Z toho dôvodu aj v prípade, ak by vlastnícka hranica medzi dotknutými pozemkami podľa platného stavu katastra nehnuteľností, neprebíhala v rámci dovolených odchýlok, ide o zmenu priebehu pôvodnej vlastníckej hranice pozemkov účastníkov na základe uvedenej dohody vedúcej k nadobudnutiu vlastníckeho práva žalovanou vydržaním k spornej ploche. Žalovaná nadobudla vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam na základe darovacej zmluvy zo dňa 10.12.1992 od U. R.. Dňom povolenia vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností t.j. dňa 22.12.1992 žalovaná vstúpila do oprávnenej nikým nerušenej držby, ktorá trvala do roku 2011 t.j. 19 rokov. Vydržacia doba pre účely vydržania podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka začala plynúť dňom právoplatnosti povolenia vkladu vlastníckeho práva v prospech žalovanej dňa 22.12.1992 a uplynula dňa 22.12.2002.

Súd prvej inštancie mal za to, že aj keď došlo k zmene hranice medzi pozemkami strán sporu, čo bolo podrobne vysvetlené v znaleckom posudku H.. Š., nemá to žiaden dopad na skutočný stav veci. V roku 1992 boli nehnuteľnosti stranám sporu vydané v stave, v akom sú v súčasnosti zapísané v katastri nehnuteľností. V čase vydania týchto nehnuteľností stranám sporu, hranicu, výmery, prípadné iné skutočnosti žiadna zo strán sporu nespochybnila. Žalovaná nadobudla vlastnícke právo k nehnuteľnostiam 22.12.1992 a to na základe darovacej zmluvy. Žalovaná predmetné nehnuteľnosti užívala nerušene v stave, v akom sú zapísané v katastri nehnuteľností do roku 2011. Avšak už v

roku 2002 došlo zo strany žalovanej k nadobudnutiu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v stave, v akom sú zapísané v katastri nehnuteľností, teda aj s priebehom hranice medzi susediacimi pozemkami, vydržaním. Aj keď v neskoršom období vyšli najavo skutočnosti, ktoré spochybňujú priebeh hranice medzi pozemkami, táto skutočnosť nemá na priebeh hranice v súčasnosti vplyv, pretože už v skoršom období, v roku 2002 nadobudla žalovaná vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam, vrátane priebehu hranice, vydržaním. Pretože skutočný stav priebehu hranice je totožný so stavom ako je zapísaný v katastri nehnuteľností, súd prvej inštancie žalobu žalobcov zamietol ako nedôvodnú.

3. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 259 a § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

4. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podali odvolanie žalobcovia 1/, 2/ a 3/ z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Odvolatelia poukázali na skutočnosť, že tomuto súdному konaniu predchádzalo súdne konanie na OS Humenné o ochranu vlastníckeho práva sp.zn. 18C/64/2012, ktoré bolo ukončené schválením súdneho zmiernu, kde podkladom pre jeho schválenie bol vytyčovací náčrt H.. Q. E.. Podľa názoru súdu prvej inštancie najdôležitejšou otázkou pre posúdenie nároku žalobkyne v konaní 18C/64/2012 bolo správne a právne perfektné určenie hranice pozemkov medzi účastníkmi konania, keďže medzi týmito vlastníkmi susediacich nehnuteľností dlhodobo prebiehal spor o správnosť určenia hranice pozemkov. K danej problematike sa vyjadril aj Úrad geodézie, kartografie a katastra SR, podľa ktorého geometrické plány vyhotovené v rokoch 1981 a 1991 neboli vyhotovené v súlade s technickými predpismi, a z predloženej dokumentácie je evidentné, že vytyčenie (vytyčovací náčrt zo dňa 20.10.2011, autorizačne overený H.. Q. E.), bolo vykonané na podklade platného stavu katastra nehnuteľností tak, ako ho uviedla správa katastra aj s uvedenou chybou. Aj z tohto stanoviska je teda zrejmé, že skutočná vlastnícka hranica medzi spornými parcelami nie je totožná s hranicou, ktorá bola prvotne zameraná geometrickým plánom GP č. XXX-XXXX-X, a teda ak z týchto „platných údajov“ katastrálneho operátu vychádzal vytyčovací náčrt H.. Q. E., tento sa neopiera o skutočnú vlastnícku hranicu susediacich nehnuteľností, ale bol zameraný na základe nesprávnych údajov zanesených do katastrálneho operátu, čo potvrdil aj vyššie uvádzaný orgán svojim podaním zo dňa 28.01.2013. Takýto vytyčovací náčrt teda v žiadnom prípade nemôže slúžiť ako právny úkon spôsobilý hodnoverne určiť hranice pozemkov, na základe čoho boli účastníci pôvodného konania 18C/64/2012 jednoznačne uvedení do omylu v otázke existencie tejto hranice. Správa katastra mala túto nezrovnalosť v operáte katastra doriešiť konaním podľa § 59 Katastrálneho zákona (opraví chyby v katastrálnom operáte). Keďže však v minulosti k oprave tejto chyby nedošlo a v súčasnosti už správa katastra chybu opraviť nemôže, nakoľko nie je oprávnená rozhodovať o priebehu zmene hranice pozemkov, súd mal za to, že sú splnené zákonné predpoklady na obnovu konania.

Žalobcovia 1/ až 3/ tiež poukázali na skutočnosť, že v danom prípade bez pochyb došlo k poškodeniu žalobcov v dôsledku nesprávneho úradného postupu a chybných zápisov príslušných katastrálnych orgánov, čo potvrdil aj nadriadený orgán a to úrad geodézie, kartografie a katastra SR a tieto jednoznačne konštatoval aj H.. Š..

Žalobcovia poukázali tiež na to, že je im celé dokazovanie, ktoré realizoval súd od roku 2014 v kontexte odvolacích dôvodov mimoriadne nezrozumiteľné. Súd prvej inštancie na návrh účastníkov konania realizoval dôkazy a to aj zabezpečením si viacerých znaleckých posudkov, avšak následne v odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa tieto dôkazy javia ako keby nadbytočné, nakoľko súd nerešpektoval závery znaleckého dokazovania a rozhodol o vydržaní vlastníckeho práva v prospech žalovanej bez toho, aby vôbec určil zákonnú vlastnícku hranicu. Podľa názoru žalobcov súd nerozhodoval v súlade s návrhom, keďže predmetom konania bolo konanie o určenie priebehu hraníc pozemkov, ktorú však súd neurčil v súlade so závermi znaleckého dokazovania. Ak súd disponoval informáciami o údajnom vydržaní (žalobcovia sú toho názoru, že takéto dokazovanie ani neprebehlo) už skôr, a sudca sa s týmito skutočnosťami žalovanej stotožnil, tak následné dokazovanie bolo nadbytočné, pričom súd len umelo vytváral podmienky na zvyšovanie trov účastníkov konania.

Žalobcovia sú toho názoru, že práve z dôvodu právnej istoty musí byť o určení vlastníckeho práva rozhodnuté rozsudkom alebo notárskou zápisnicou o vydržaní. Nie je preto možné „miešať“ žalobu o určenie hraníc pozemkov so žalobou na určenie vlastníckeho práva. Predmetom konania nebolo

určenie vlastníckeho práva, ale určenie priebehu hraníc pozemkov. Žalobcovia tak konali len v súlade s rozhodnutiami štátnych orgánov a súdu, ktorý pripustil žalobu o určenie hraníc pozemkov.

Pokiaľ súd skonštatoval, že žalovaná nadobudla vlastnícke právo vydržaním, takéto konštatovanie je v rozpore so zisteným dokazovaním, je predčasné, nakoľko súd vôbec nevykonával relevantné dokazovanie v otázke skúmania všetkých nevyhnutných podmienok pre úspešné vydržanie vlastníckeho práva. Pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním musia byť súčasne splnené 3 podmienky, avšak podľa názoru žalobcov v danom prípade neboli splnené dve z týchto podmienok pre vydržanie, a to že nedošlo k oprávnenej držbe, a taktiež držba nebola počas celej zákonom stanovenej doby nepretržitá. Pokiaľ súd napadnutým rozsudkom iba v odôvodnení rozhodnutia priznal vlastnícke právo žalovanej vydržaním, tak žalobcovia poukázali na to, že v odôvodnení sa prvoinštančný súd žiadnym spôsobom nevysporiadal s právnym odôvodnením v tak závažnej veci ako je zmena vlastníckeho práva. Súd vôbec nedokazoval skutočnosti potrebné pre zistenie oprávnenosti držby, akými sú vôľa nakladať s vecou ako so svojou, či dobrá viera domnelého vlastníka, rovnako tak ako neskúmal ani nepretržitosť držby žalovanou. Z tohto pohľadu je možné konštatovať aj nedostatočne zistený skutkový stav veci a vec za predčasne rozhodnutú. Pokiaľ súd v odôvodnení v bode 24 napadnutého rozhodnutia konštatuje, že „v čase vydania týchto nehnuteľností stranám sporu, hranicu, výmery, prípadne iné skutočnosti žiadna zo strán sporu nespochybnila“, tak je potrebné poukázať, že žalobcovia boli v danom prípade uvedení do omylu, keďže boli presvedčení o tom, že hranicu pozemkov tvorí priamka. Žalobca 1/ a pôvodná žalobkyňa 2/ sa preto aj dlhoročne správali k obhospodarovaniu časti parciel tak, že sú ich vlastnými pozemkami, a tieto aj užívali a starali sa o ne.

Žalobcovia sú presvedčení o nesprávnosti záveru súdu prvej inštancie, že skutočný stav priebehu hranice je totožný so stavom ako je zapísaný v katastri nehnuteľností, a preto nedôvodne súd žalobu žalobcov zamietol. Skutočný stav priebehu hranice bol totiž určený zákonným spôsobom na základe kontrolného znaleckého dokazovania H.. Š., a tento priebeh hranice ním zdokumentovaný nie je totožný so stavom zapísaným v katastri nehnuteľností. Pokiaľ súd konštatuje, že spor medzi účastníkmi vznikol až v roku 2011, tak tomu bolo preto, že až dovtedy žiaden z účastníkov sporu a vlastníkov parciel nespochyboval skutočnosť, že hranicou susediacich pozemkov je priamka po celej dĺžke, a takto to aj po celú dobu užívali. Keďže žalovaná v roku 2011 mala záujem usporiadať svoje vlastnícke právo pri vysporiadaní podielového spoluvlastníctva s bratom, a následne mala záujem realizovať výstavbu plotu, došlo k sporu o určenie priebehu hranice pozemkov. Možnosť existencie iného určenia hranice pozemkov, ako je zapísaná v katastri, pripustila aj samotná žalovaná. Keďže znalec H.. Š. vo svojom posudku jednoznačne poukázal na chyby v minulosti, súčasne navrhol aj riešenie, ako túto chybu postupne odstrániť. Uvedené teda znamená, že aj v súčasnej dobe je možné administratívno-právnym postupom v katastrálnom operáte tieto chyby z minulosti odstrániť a určiť zákonnú hranicu pozemkov na základe správnych údajov.

Žalobcovia nesúhlasili ani s rozsudkom v časti, v ktorej priznal Slovenskej republike náhradu nákladov na znalecké dokazovanie voči žalobcom 1/ až 3/ v rozsahu 100 %. Pokiaľ súd skonštatoval, že žalovaná nadobudla vlastnícke právo vydržaním a skutočnosti pre posúdenie vydržania boli známe súdu už skôr, čo je nesporné, súd mohol kedykoľvek skôr rozhodnúť tak, ako rozhodol týmto napadnutým rozsudkom. Z tohto pohľadu preto tieto trovy zaviniť súd a žalobcovia navrhli, nech ich aj súd znáša, nakoľko tieto skutočnosti nemôžu ísť na ťarchu žalobcom. Navrhli, aby náklady týchto znaleckých dokazovaní znášal súd, ktorý tieto dôkazy pripustil, ale podľa súdu pre rozhodnutie vo veci nemali žiaden význam. Zároveň je pre žalobcov nepochopiteľné, aby náklady kontrolného znaleckého dokazovania znášali žalobcovia, a to aj napriek tomu, že týmto kontrolným znaleckým posudkom bola bez pochyb konštatovaná vada pôvodného znaleckého posudku, a zistená skutočná hranica susediacich pozemkov tvoriaca priamku tak, ako žalobcovia dlhodobo poukazovali.

Rovnako žalobcovia nesúhlasili ani s priznaním trov konania žalovanej voči žalobcom 1/ až 3/. Žalobcovia totiž pri podaní žaloby o určenie hraníc pozemkov nepostupovali svojvoľne a zjavne bezúspešne. Ich návrh bol podaný až po právoplatnom a vykonateľnom rozhodnutí súdu, ktorým bola povolená obnova konania 18C/64/2012. V danom prípade je preto potrebné aplikovať ust. § 257 CSP. Je bez pochyb kontrolným znaleckým posudkom preukázané, kadiaľ mala ísť správna a zákonná hranica medzi pozemkami strán sporu, a všetky štátne orgány vrátane znaleckého dokazovania dali žalobcom za pravdu. Hranica pozemkov zistená v tomto konaní kontrolným znaleckým posudkom bola v súlade s tým, čoho sa žalobcovia aj skutočne domáhali. Súd však nepriznal ochranu tomuto návrhu z iných dôvodov. Žalobcovia tak konali pri ochrane svojich práv a oprávnených záujmov v súlade s usmerneniami a inštrukciami jednotlivých štátnych orgánov, nie svojvoľne a zjavne bezúspešne.

V závere odvolania žalobcovia namietali aj nepreskúmateľnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku. Mali za to, že napadnutý rozsudok nie je možné preskúmať okrem iného z dôvodu, že súd sa nezaoberal

všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami potrebnými pre posúdenie veci, na čo žalobcovia v tomto odvolaní poukázali. Takýmto spôsobom preto došlo aj k odňatiu ich možnosti konať pred súdom. Navyše súd sa mal v odôvodnení rozhodnutia vysporiadať so všetkými otázkami dôležitými pre rozhodnutie veci, čo však neurobil.

Na základe uvedeného žalobcovia navrhli, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

5. K odvolaniu žalobcov zaslala žalovaná vyjadrenie, v ktorom uviedla, že námietky žalobcov v odvolaní sú nedôvodné a nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

K odvolacej námietke žalobcov o existencii vady žalovaná uviedla, že predmetom súdneho konania je určenie hranice medzi pozemkami, čo vždy znamená vyriešenie vlastníckeho práva k určitej časti pozemku. Určenie hranice tak vyjadruje určenie, ktorá časť zo spornej plochy pozemku, ktorému z vlastníkov susedných pozemkov patrí. Spor o určenie hranice je preto vždy sporom vlastníckym v zmysle § 126 ods. 1 OZ. Tvrdenie žalovanej o nadobudnutí vlastníckeho práva k spornej časti hranice pozemkov vydržaním považovali žalobcovia za bezpredmetné a opakovane zdôrazňovali, že o vydržaní musí rozhodnúť buď súd, alebo musí byť konštatované notárskou zápisnicou. Vzhľadom na tento svoj právny názor v otázke vydržania vlastníckeho práva k spornej časti hranice medzi pozemkami v priebehu tohto súdneho konania nevyužili prostriedky procesnej obrany na popretie skutkového tvrdenia žalovanej, a ani neuviedli vlastné tvrdenia o týchto skutkových okolnostiach. Skutkové tvrdenia žalovanej k otázke vydržania, ktoré žalobcovia výslovne nepopreli sa preto považujú za nesporné. Námietky žalobcov v odvolaní, že súd prvej inštancie nerešpektoval závery znaleckého dokazovania, a teda nezistil kadiaľ vedie vlastnícka hranica pozemkov zistená podľa správnych údajov, nie sú opodstatnené. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že súd prvej inštancie sa skutkovo a právne venoval otázke vydržania, ktorá bola vznesená žalovanou vo forme procesnej obrany proti žalobnému nároku žalobcov, a ktorá je podstatnou právnou otázkou pre rozhodnutie vo veci o určenie priebehu hranice medzi pozemkami. Žalovaná odôvodnením ňou vznesenej námietky vydržania tvrdila právne významné skutočnosti a označila dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Žalovaná nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním preukázala súdu listinnými dôkazmi a to, geometrickým plánom č. XXX-XXX-XXX-XX, dohodou o vydaní veci zo dňa 27.3.1992 uzatvorenou medzi povinnou osobou, Lesostav, š.p. Z. a oprávnenou osobou, U. R. ako oprávnenou osobou, darovacou zmluvou zo dňa 10.12.1992. Geometrický plán v grafickej časti zadefinoval jednoznačnú polohu vlastníckej hranice medzi spornými parcelami v stave, v akom je v súčasnosti vedená v platných údajoch katastra nehnuteľností. Oprávnené osoby U. R. a rovnako aj žalobca 1/ s polohovým určením odovzdaných nehnuteľností boli oboznámení, a tieto prevzali bez výhrad, čo potvrdili svojim podpisom na dohodách o vydaní veci, ktoré uzavreli s povinnou osobou. Z toho dôvodu žalobca 1/ mal vedomosť o zmene priebehu hranice v porovnaní so stavom priebehu vlastníckej hranice v spornej časti v roku 1968 a pred THM. Ak žalobca 1/ napriek tomu nevyužil žiadne opravné prostriedky na vydanie zvyšnej časti nehnuteľnosti zadefinovanej uvádzaným geometrickým plánom, podľa reštitučných zákonov mu márne uplynula lehota na jej vydanie.

Nie je pravdivé ani tvrdenie žalobcov, že po vydaní pozemkov žiadna zo strán nemala pochybnosť o tom, že hranica medzi pozemkami prebieha po priamke, nakoľko v čase uzatvorenia darovacej zmluvy v roku 1992, žalovaná o lome hraníc mala vedomosť nielen z údajov katastra nehnuteľností, ale aj z terénu, kde po zameraní geometrického plánu č. XXX-XXX-XXX-XX v teréne na lomových bodoch vydávaných nehnuteľností boli osadené kovové rúrky, z ktorých bolo zrejmé, aká je poloha týchto parciel v čase ich vydania oprávneným osobám, ako aj priebeh vlastníckej hranice. Je preto nespochybniteľné, že žalobca 1/ mal vedomosť o zmene priebehu hranice v roku 1992 a neobstojí preto tvrdenie žalobcov, že pri mierke, v ktorej sú zobrazené predmetné parcely na geometrickom pláne, voľným okom nie je možné zistiť, či ide o priamku alebo o krivku. Žalovaná o priebehu hranice podľa platných údajov katastra nemala nikdy pochybnosti.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli, ako aj webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov 1/ až 3/ nie je vo veci samej dôvodné s výnimkou výroku o trovách konania štátu a trovách konania strán sporu.

7. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, nesprávnym procesným postupom, nesprávnymi skutkovými zisteniami a namietanou inou vadou konania, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd SR II.ÚS 78/05).

8. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

9. Nesprávne skutkové zistenia sú také zistenia, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke a ktoré v podstatnej časti nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Dochádza k tomu vtedy, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov, alebo vyjadrení strán nevyplývajú, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli dôkazmi preukázané alebo vyšli najavo, opomenul. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov.

10. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Vzhľadom na správne závery súdu prvej inštancie, ktoré sú aj dostatočne, podrobne a presvedčivo zdôvodnené, odvolací súd vo veci samej napadnutý rozsudok potvrdil. Nakoľko odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcami uplatneného nároku, a pretože odvolací súd zároveň zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Pre úplnosť odvolací súd udáva ešte nasledovné.

12. V predmetnom spore sa žalobcovia domáhajú určenia priebehu hranice medzi vyššie uvádzanými nehnuteľnosťami vo vlastníctve žalobcov a vo vlastníctve žalovanej. Poukazovali na zmluvu uzavretú v konaní vedenom na tamojšom súde pod sp.zn. 18C/64/2012, a to na podklade vytyčovacieho náčrtu autorizačne overeného H.. Q. E., D.. Uvedený vytyčovací náčrt sa však neopiera o skutočnú vlastnícku hranicu susediacich nehnuteľností, ale bol zameraný na základe nesprávnych údajov zanesených do katastra, čo vyplýva aj z oznámenia Úradu geodézie, kartografie a katastra SR z 28.1.2013, resp. aj zo znaleckého posudku H.. Š.U.. Vytyčovací náčrt H.. Q. E. sa teda neopiera o skutočnú vlastnícku hranicu susediacich nehnuteľností, ale bol zameraný na základe nesprávnych údajov vnesených do katastrálneho operátu. Žalovaná strana poukazovala na znalecký posudok H.. X. O., v zmysle záverov ktorého vlastnícke právo podľa súčasných údajov katastra je v súlade s právnymi predpismi, nakoľko mapovanie THM sa realizovalo v 4. triede presnosti, kde stredná polohová chyba je stanovená na 0,40 m. Aj v geometrickom pláne č. XXX-XXX-XXX-XX v zmysle technických podkladov a vlastného merania znalca boli dodržané pomerné mierky (šírky pozemkov) v súlade s meraním realizovaným v rámci THM. Reálny stav v teréne pri zameraní vo vzťahu k ostatným hraniciam zodpovedá stavu vyšetřovanom pre THM. Odchýlka 0,40 m je rozdiel medzi meraním pri THM a stavom v roku 1991. Táto odchýlka je v rámci krajne dovolených odchýlok. Podľa znalca, aj keď sporná hranica medzi pozemkami bola zameraná nekorektne tým, že pri vyhotovení geometrického plánu z roku 1991 podrobný bod merania č. XXXX-XX nebol určený ako priesečník doterajších bodov z registra súradníc, uvedená skutočnosť nemá vplyv na správnosť priebehu hranice pozemkov podľa platného stavu katastra nehnuteľností.

13. Geometrický plán č. XXX-XXX-XXX-XX bol technickým podkladom pre vydanie pôvodných pozemkov a pre vyhotovenie písomnej zmluvy o vydaní nehnuteľnosti a následne bol povinnou osobou

predložený oprávneným osobám. Podpisom dohody o vydaní nehnuteľnosti č. XX/XX zo dňa 29.4.1992 žalobcovia prevzali parcelu C KN č. XXXX/XX s novým priebehom hranice, a to vrátane odchýlky pri lomovom bode XXXX-XX bez výhrad v stave, v akom bola zadefinovaná vyššie uvádzaným geometrickým plánom, čo potvrdili svojim podpisom na tejto právnej listine. Z toho dôvodu žalobca 1/ mal vedomosť o zmene priebehu hranice v porovnaní so stavom priebehu vlastníckej hranice v spornej časti v roku 1968 a pred THM. Ak žalobca 1/ napriek tomu nevyužil žiadne opravné prostriedky na vydanie zvyšnej časti nehnuteľnosti zadefinovanej uvádzaným geometrickým plánom, podľa reštitučných zákonov mu márne uplynula lehota na jej vydanie. Napriek tomu, že žalobca 1/ ako účastník konania o navrátení pozemkov v rámci reštitučných nárokov mal vedomosť o uvádzanom geometrickom a polohovom určení parcely C KN č. XXXX/XX, ktorá s parcelou C KN č. XXXX nebola v priamej línii, túto skutočnosť však od roku 1992 až do roku 2011 nikdy nespochyboval. Z toho dôvodu nemôže ani obstať tvrdenie žalobcov, že pri mierke, v ktorej sú zobrazené predmetné parcely na geometrickom pláne, nie je voľným okom zistiteľné, či ide o priamku alebo o krivku. Na druhej strane žalovaná o priebehu hranice podľa platných údajov katastra pochybnosti nikdy nemala.

14. Predmetom tohto konania je určenie hranice medzi spornými pozemkami, čo vždy znamená vyriešenie vlastníckeho práva k určitej časti pozemku. Žalovaná vo forme procesnej obrany proti žalobe žalobcov vznesla námietku vydržania, pričom tvrdila právne významné skutočnosti a zároveň označila dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním žalovaná preukázala súdu listinnými dôkazmi, a to geometrickým plánom č. XXX-XXX-XXX-XX, dohodou o vydaní veci zo dňa 27.3.1992 uzatvorenou medzi povinnou osobou - Lesostav, š.p. Z. a U. R., svojou právnou predchodkyňou ako oprávnenou osobou a darovacou zmluvou zo dňa 10.12.1992. U. R. a rovnako aj žalobca 1/ ako oprávnené osoby boli s polohovým určením odovzdaných nehnuteľností oboznámení a tieto prevzali bez výhrad, čo potvrdili svojim podpisom na dohodách o vydaní veci, ktoré uzatvorili s povinnou osobou.

15. Podľa § 134 Občianskeho zákonníka, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnuťnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť. Takto nemožno nadobudnúť vlastníctvo k veciam, ktoré nemôžu byť predmetom vlastníctva, alebo k veciam, ktoré môžu byť len vo vlastníctve štátu alebo zákonom určených právnických osôb (§ 125). Do doby podľa odseku 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca. Pre začiatok a trvanie doby podľa odseku 1 sa použijú primerane ustanovenia o plynutí premlčacej doby.

16. Vydržanie je osobitný originálny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva zo zákona(ex lege), pri splnení nasledovných zákonom požadovaných predpokladov:

- a) musí ísť o spôsobilý predmet vydržania,
- b) držba musí byť oprávnená,
- c) držba musí byť nepretržitá počas celej zákonom ustanovenej doby.

Výsledkom splnenia všetkých zákonom požadovaných predpokladov vydržania je nadobudnutie vlastníckeho práva k veci vydržiteľom, a to okamihom uplynutia vydržacej doby.

17. Vzhľadom na prv uvedené odvolací súd konštatuje, že aj v prípade, ak by vlastnícka hranica medzi dotknutými pozemkami podľa platného stavu katastra nehnuteľností neprebíhala v rámci dovolených odchýlok, hoci odvolací súd má za to, že v predmetnej veci možno konštatovať s poukazom na znalecký posudok H.. X. O., že zistená odchýlka 0,40 m medzi meraním pri THM a stavom v roku 1991 je v rámci krajne dovolených odchýlok, na základe dohody uzatvorenej dňa 27.3.1992 medzi povinnou osobou Lesostav, š.p. Z. a oprávnenými osobami, došlo medzi týmito účastníkmi k dohode o zmene priebehu vlastníckej hranice medzi spornými nehnuteľnosťami. V danom prípade tak ide o zmenu priebehu pôvodnej vlastníckej hranice pozemkov na základe uvádzanej dohody a následnému nadobudnutiu vlastníckeho práva k spornej ploche žalovanou a to titulom vydržania. Žalovaná nadobudla vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam na základe darovacej zmluvy zo dňa 10.12.1992 od svojej právnej predchodkyne U. R.. Povolením vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností (dňa 22.12.1992) žalovaná vstúpila do oprávnenej a nikým nerušenej držby, ktorá trvala až do roku 2011.

18. Správny je preto záver súdu prvej inštancie, že žaloba nie je dôvodná a túto bolo potrebné zamietnuť. Žalovaná nadobudla vlastnícke právo k nehnuteľnostiam dňom právoplatnosti povolenia vkladu vlastníckeho práva v jej prospech dňa 22.12.1992 titulom darovacej zmluvy, pričom predmetné

nehnutelnosti užívala nerušene v stave, v akom sú zapísané v katastri nehnuteľností až do roku 2011. Zákonom stanovená 10-ročná vydržacia lehota jej uplynula dňa 22.12.2002. Vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam v stave, v akom sú zapísané v katastri nehnuteľností, a to vrátane priebehu hranice medzi susediacimi pozemkami, žalovaná nadobudla v roku 2002 vydržaním.

19. Vzhľadom na tvrdenia žalobcov a ich odvolacie námietky, aj odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie udáva, že aj keď v neskoršom období vyšli najavo skutočnosti spochybňujúce priebeh hranice medzi pozemkami, uvedené nemá na priebeh hranice v súčasnosti žiaden vplyv, nakoľko už v roku 2002 žalovaná vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam nadobudla vydržaním.

20. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku vec správne právne posúdil a po vykonanom dokazovaní rozhodol vecne správne. Odvolacie námietky žalobcov neobstoja, a to s poukazom na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Odvolatelia neuviedli žiadne skutočnosti alebo argumenty, s ktorými by sa už súd prvej inštancie náležite nevysporiadal. Možno konštatovať, že odôvodnenie napadnutého rozsudku spĺňa všetky atribúty požadované v ust. § 220 ods. 2 CSP, a preto ho odvolací súd vo veci samej potvrdil ako vecne správny.

21. K odvolacej námietke žalobcov, že súd prvej inštancie nedokazoval skutočnosti potrebné pre zistenie oprávnenosti držby, odvolací súd dodáva, že z obsahu spisu je zrejmé, že žalovaná nepovažovala nárok žalobcov za dôvodný a tvrdila a preukázala, že vlastnícke právo k spornej časti pozemkov nadobudla vydržaním. Žalobcovia však k otázke vydržania vlastníckeho práva k spornej časti hranice medzi pozemkami v priebehu súdneho konania nevyužili prostriedky procesnej obrany na popretie skutkového tvrdenia žalovanej a neuviedli ani vlastné tvrdenia o týchto skutkových okolnostiach. Z uvedených dôvodov sa tvrdenia žalovanej k otázke vydržania, ktoré žalobcovia výslovne nepopreli, považujú za nesporné.

22. Ako už bolo vyššie uvedené, odôvodnenie napadnutého rozsudku zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré sú upravené v § 220 ods. 2 CSP. Nie je možné konštatovať, že by rozhodovacím procesom došlo k odňatiu možnosti žalobcov konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nie je možné považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľov.

23. Za dôvodné však považoval odvolací súd námietky žalobcov v súvislosti s rozhodnutím súdu prvej inštancie o trovách konania medzi stranami sporu a o trovách konania štátu.

24. V napadnutom rozsudku prvoinštančný súd priznal žalovanej náhradu trov konania voči žalobcom 1/, 2/ a 3/ v rozsahu 100 % vzhľadom na jej úspech vo veci postupom podľa § 255 ods. 1 CSP a rovnako zaviazal neúspešných žalobcov 1/ až 3/ k náhrade nákladov za znalecké dokazovanie vo vzťahu k Slovenskej republike.

25. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Podľa § 259 CSP, ak pri dokazovaní vznikne povinnosť, ktorá je spojená s výdavkami inej osoby, má táto osoba tie isté práva a povinnosti pri ich uplatnení ako svedok.

27. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

28. Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnej strane alebo strane, ktorej to priamo priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania sa vychádza zo zásady zodpovednosti za výsledok. Táto zásada sa neuplatní vtedy, ak sú splnené podmienky pre postup podľa § 257 CSP.

29. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie sa uplatňuje pre každé konanie. Ustanovenie § 257 CSP (predtým § 150 ods. 1 OSP) predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd výnimočne neprizná

náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Znamená to, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania. Použitie tohto ustanovenia preto negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (pozri napr. R 34/1982).

30. Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že žalobcovia podali žalobu po právoplatnom a vykonateľnom rozhodnutí súdu, ktorým bola povolená obnova konania vo veci vedenej na tamojšom súde pod sp.z. 18C/64/2012. V podaní Úradu geodézie, kartografie a katastra SR z 28.1.2013 a rovnako aj v kontrolnom znaleckom posudku H.. Š.V. bolo konštatované pochybenie pôvodného vytyčovacieho náčrtu, v zmysle ktorých hranica pozemkov zistená aj kontrolným znaleckým posudkom, bola v súlade s tým, čoho sa žalobcovia domáhali. Žalobcovia konali pri podávaní žaloby v súlade s usmerneniami a inštrukciami jednotlivých štátnych orgánov. Bolo by nespravodlivé, aby žalobcovia náklady kontrolného znaleckého dokazovania, ktoré boli hradené zo štátnych prostriedkov, ale rovnako aj trovy konania žalovanej mali znášať. Uvedené skutočnosti odvolací súd považoval za dôvod hodný osobitného zreteľa, a preto rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch o trovách konania medzi stranami sporu a rovnako aj vo výroku o trovách konania štátu v rozsudku súdu prvej inštancie zmenil a rozhodol tak, že Slovenskej republike, úspešnej žalovanej nepriznal náhradu trov prvoinštančného konania. Z rovnakých dôvodov nepriznal stranám sporu ani náhradu trov odvolacieho konania postupom podľa § 257 v spojení s § 396 ods. 1 CSP.

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).